

Arbetsmarknadsdepartementet

Utförande och redovisning av uppdraget

Bakgrund

Den 16 februari 2012 beslutade regeringen skrivelsen En samordnad och långsiktig strategi för romsk inkludering 2012–2032 (skr. 2011/12:56). Den tjugoåriga strategin görs inom ramen för den minoritetspolitiska strategin och ska ses som en förstärkning av minoritetspolitiken. Det övergripande målet är att den rom som fyller 20 år 2032 ska ha likvärdiga möjligheter i livet som den som är icke-rom. De då tjugoåriga romernas rättigheter bör tas till vara inom ordinarie strukturer och verksamhetsområden i lika hög grad som rättigheterna för tjugoåringarna i den övriga befolkningen.

Regeringen har i skrivelsen aviserat ett antal insatser såsom utbildning av brobyggare, ytterligare lärverktyg på romani chib samt insatser som ska bidra till ökad kunskap om romska barns och elevers situation i förskola, förskoleklass, grundskola och gymnasieskola. Regeringen har också angett att insatserna inom ramen för den tjugoåriga strategin inledningsvis kommer att koncentreras till ett antal kommuner i en pilotverksamhet 2012–2015. I skrivelsen redogörs närmare för såväl pilotverksamheten som dessa insatser.

Länsstyrelsen i Stockholms län har fått i uppdrag att samordna och följa pilotverksamheten (A2012/1193/DISK).

Uppdraget

Regeringen uppdrar åt Skolverket att ansvara för genomförandet av vissa åtgärder som aviserats i skrivelsen En samordnad och långsiktig strategi för romsk inkludering 2012–2032. Uppdraget består av följande deluppdrag.

Pilotverksamhet

Deltagande

Skolverket ska under 2012–2015 delta i en pilotverksamhet för romers inkludering. Skolverket ska samverka med i pilotverksamheten deltagande kommuner, Länsstyrelsen i Stockholms län, Arbetsförmedlingen och Sveriges Kommuner och Landsting för att bidra till att förbättra romers situation särskilt när det gäller utbildning. I pilotverksamheten ingår även att samråda med

Diskrimineringsombudsmannen. Skolverket ska i pilotverksamheten bl.a.

- delta i de möten som Länsstyrelsen i Stockholms län ordnar avseende pilotverksamheten för att återkommande diskutera hur syftet och målen med verksamheten ska uppnås, och
- bidra till att finna former för hur erfarenheterna från pilotverksamheten kontinuerligt kan spridas till andra kommuner, landsting och myndigheter.

Kunskapsinhämtning

Skolverket ska medverka till att bättre beskriva romska barns och elevers situation i förskola, förskoleklass, grundskola och gymnasieskola i de kommuner som ingår i pilotverksamheten. Det innebär att Skolverket ska

- beskriva situationen för romska barn i förskola och förskoleklass i kommunerna i pilotverksamheten. I uppdraget ingår att ta fram lärande exempel på initiativ och åtgärder för att öka deltagandet av romska barn i förskola och förskoleklass liksom att redogöra för vilka åtgärder som varit effektiva.
- beskriva romska elevers situation i kommunerna i pilotverksamheten när det gäller att slutföra grundskolan med godkända betyg så att de är behöriga att söka till gymnasieskolan och genomföra gymnasiestudier. I uppdraget ingår att ta fram lärande exempel och att redogöra för vilka åtgärder som varit effektiva.

Samråd ska ske med Datainspektionen för att säkerställa att de metoder för insamling som är tänkta att användas respekterar individens rätt till personlig integritet.

Beskrivningarna ska göras efter samråd med kommunerna i pilotverksamheten och lokala romska företrädare och sakkunniga. Beskrivningarna ska om möjligt utformas så att de återkommande kan följas upp under den tjugoåriga strategin för romsk inkludering.

Brobyggare

Skolverket ska tillse att lämplig utbildning görs tillgänglig för att utbilda totalt ca 20 brobyggare 2012–2015 inom förskola, förskoleklass och

grundskola i de kommuner som ingår i pilotverksamheten i syfte att förbättra den romska minoritetens utbildningssituation. Utbildningen ska inriktas mot frågor som behandlar barns och elevers lärande och utveckling samt kommunikation och samverkan mellan barn, elever, föräldrar och andra vuxna. Brobyggare är kvinnor och män med romsk språk- och kulturkompetens, t.ex. en lärarassistent med kunskaper om romsk kultur och som har kunskaper i romani chib. De personer som utbildas till brobyggare kan t.ex. vara redan kommunalt anställd personal med romsk språk- och kulturkompetens. Denna del av uppdraget ska genomföras efter samråd med kommunerna i pilotverksamheten och lokala romska företrädare och sakkunniga.

Lärverktyg

Skolverket ska främja utveckling och produktion av böcker och andra lärverktyg på samtliga varieteter av romani chib för barn, unga och vuxna. Denna del av uppdraget ska genomföras efter samråd med lärare i romani chib och romska företrädare.

Skolverket ska även informera alla skolhuvudmän och rektorer om nationella minoriteter och deras rättigheter, t.ex. via myndighetens hemsida och nyhetsbrev. Informationen ska utgå från tidigare framtaget material.

Redovisning m.m.

Skolverket ska fortlöpande pröva om erfarenheterna från pilotverksamheten kan tas till vara i myndighetens generella verksamhet när det gäller romer och andra grupper med liknande behov.

När det gäller beskrivningarna av romska barns och elevers situation i förskolan m.m. ska Skolverket senast den 1 mars 2013 till Länsstyrelsen i Stockholms län redovisa dessa inklusive en analys av resultaten och lämna förslag till eventuellt ytterligare åtgärder. Även den del av uppdraget som avser framtagande av lärverktyg m.m. ska redovisas senast den 1 mars 2013 till Länsstyrelsen i Stockholms län. Av redovisningen ska framgå vidtagna åtgärder, resultat och analys av dessa samt förslag till eventuellt ytterligare åtgärder. När det gäller den del av uppdraget som avser utbildning av brobyggare ska den redovisas årligen senast den 1 mars 2013–2016 till Länsstyrelsen i Stockholms län. Denna redovisning ska innehålla uppgifter om vilken typ av utbildning som gjorts tillgänglig och antalet deltagare. Slutredovisningen 2016 ska även innehålla en utvärdering av utbildningen av vilken framgår om den varit effektiv och hur en eventuell fortsättning av utbildningen skulle kunna integreras i ordinarie strukturer. En kopia av redovisningarna ska skickas till

Regeringskansliet (Arbetsmarknadsdepartementet och
Utbildningsdepartementet).